

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г.С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ОЧНИХ ХВОРОБ І ТКАНИННОЇ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ В.П. ФІЛАТОВА НАМН УКРАЇНИ»
ВСЕСВІТНЯ АСОЦІАЦІЯ ПОЗИТИВНОЇ ТА ТРАНСКУЛЬТУРАЛЬНОЇ
ПСИХОТЕРАПІЇ, ВІСБАДЕНСЬКА АКАДЕМІЯ ПСИХОТЕРАПІЇ
ЛИТОВСЬКИЙ ЕДУКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ м. ВІЛЬНЮС

IV Міжнародна науково-практична інтернет конференція

*«Пізнавальний та перетворювальний
потенціал історичної психології як науки»*

2 лютого - 2 березня 2017 року

Одеса, 2017

Шановні колеги!

Метою проведення конференції є висвітлення пізнавального та перетворювального потенціалу історичної психології як самостійної галузі досліджень на стику багатьох гуманітарних наук, окреслення сучасного стану теоретичних та емпіричних розробок в історичній психології, що дозволить відстежити динаміку її предмета та методів в умовах зміни методологічних настанов гуманітарного знання.

Специфікою даної інтернет-конференції виступає акцентування на мультикультурності як цивілізаційному феномені, що стає все більш актуальним в умовах сучасної України та світу. Головна ідея конференції -- залучення широкої аудиторії фахівців у галузі гуманітарних та природних наук (психології, історії, соціології, політології, філософії, культурології, філології, медицини) до пошуку шляхів вирішення проблеми консолідації українського суспільства.

Інтернет-конференція відбулася за адресою:

<http://kspodn.onu.edu.ua/index.php/kunena/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-internet-konferentsiya-piznavalnij-ta-peretvoryvalnij-potentsial-istorichnoji-psikhologii-jak-nauki>

За матеріалами конференції буде сформовано збірник наукових статей конференції у електронному вигляді, який буде викладений у відкритий доступ в Internet для користування усіма бажаючими.

Напрямки роботи конференції:

- Секція № 1.*** Методологія та методи історичної психології як науки. Суб'єкти історії та культури.
- Секція № 2.*** Фундаментальні та прикладні психолого-історичні дослідження в загальній, соціальній та етнічній психології.
- Секція № 3.*** Феномени психологічного здоров'я та ортобіозу людини: психоісторичний вимір.
- Секція № 4.*** Соціальна робота та психосоціальна допомога: історико-культурний аспект.
- Секція №5.*** Історична психологія: архетипи, ментальність, міфи, картина світу особистості та спільноти в житті і мистецтві.
- Секція № 6.*** Феномен особистісного самоздійснення людини у культурному та історичному просторі.
- Секція № 7.*** Релігія в мультикультурному соціумі.
- Секція № 8.*** Психологія повсякденності та свята в традиційному та сучасному суспільстві.
- Секція № 9.*** Мультикультуралізм та глобалізація в політичному процесі Європи, України та світу.

Оргкомітет конференції:

Голова:

Ректор ОНУ імені І. І. Мечникова, доктор політичних наук, професор Коваль Ігор Миколайович.

Співголови:

директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, академік НАПН України, доктор психологічних наук, професор Максименко С.Д.

директор Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, член-кор. НАПН України, Слюсаревський М.М.

директор Державної установи «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім.

В.П. Філатова Національної академії медичних наук України», член-кор. НАМН України, доктор медичних наук, професор Пасечнікова Н.В.

Заступники:

завідувач кафедри диференціальної і спеціальної психології ОНУ імені І. І. Мечникова, доктор психологічних наук, професор Родіна Н. В.;

провідний науковий співробітник лабораторії методології психосоціальних та політико-психологічних досліджень Інституту соціальної та політичної психології, доктор психологічних наук Яремчук О.В.

Члени оргкомітету:

директор ІМЕМ, професор Круглов В.Є.

директор ІШО, доктор політичних наук, професор Дунаєва Л.М.

декан філософського факультету, кандидат філософських наук, доцент Чайковський А. В. завідувач кафедри загальної психології і психології розвитку особистості, доктор психологічних наук, професор Кіреєва З. О.

завідувач кафедри соціальної і прикладної психології, доктор соціологічних наук, професор Подшивалкіна В. І.

доцент кафедри диференціальної і спеціальної психології, кандидат психологічних наук Кононенко О.І.

доцент кафедри соціальної і прикладної психології, кандидат психологічних наук Пундев В.В.

доцент кафедри психосоціальної допомоги і практичної психології ННІ та СТ ОНУ імені І.І. Мечникова, кандидат психологічних наук Смокова Л.С.

завідувач кафедри системного програмного забезпечення та технологій дистанційного навчання СПЗ та ТДН ННІ та СТ ОНУ імені І. І. Мечникова, кандидат фізико - математичних наук, доцент. Альошин О. М.

начальник відділу міжнародного співробітництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, кандидат фізико – математичних наук, доцент Гриневиц В.С.

декан факультету психології КНУ імені Тараса Шевченка, доктор психологічних наук, професор Данилюк І. В.

заступник директора Інституту соціології НАН України, завідувач відділу історії, теорії та методології соціології доктор філософських наук, професор Головаха Є.І.

провідний науковий співробітник Інституту філософії НАН України, доктор філософських наук, професор Хамітов Н.В.

завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філософських наук Крилова С.А.

професор кафедри протоісторії Прибалтики Литовського едукологічного університету, доктор гуманітарних наук Мардоса Йонас.

Контактна інформація:

Тел. 8 (048) 7045801

E-mail: konf.psychol.2017@gmail.com; comalyoshin@onu.edu.ua

IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
"Пізнавальний та перетворювальний потенціал історичної
психології як науки"

2.02.2017 – 2.03.2017, Одеса, Україна

Секція № 1. Методологія та методи історичної психології як науки.
Суб'єкти історії та культури (3 теми).

Керівники:

Турбан В.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач лабораторії загальної психології та історії психології імені В.А. Роменця, провідний науковий співробітник Інституту психології імені Г.С. Костюка.

Яремчук О.В. - доктор психологічних наук, провідний науковий співробітник лабораторії методології психосоціальних та політико-психологічних досліджень Інституту соціальної та політичної психології;

Карпенко З.С. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної і вікової психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Пундев В.В. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної і прикладної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Тема № 1: ИСТОРИЧНОСТЬ ФЕНОМЕНОЛОГИЧЕСКОГО МЕТОДА

Каменская Т. Г. - доктор социологических наук, профессор, Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова

Тема № 2: ІДЕЯ ЦИКЛІЧНОСТІ В ІСТОРІЧНІЙ СОЦІАЛЬНІЙ ПСИХОЛОГІЇ

Карпенко З. С. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної та вікової психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Тема № 3: ЕЛЕМЕНТВ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД ІСТОРІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ЯК НАУКИ

Пундев В.В. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної і прикладної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Тема № 4: СИСТЕМНЫЙ ПОДХОД В ИСТОРИЧЕСКОЙ ПСИХОЛОГИИ: КОНЦЕПЦИЯ ЭТНОКУЛЬТУРНОГО МИФОТВОРЧЕСТВА ЛИЧНОСТИ

Яремчук О.В.- доктор психологических наук, ведущий научный сотрудник лаборатории методологии психосоциальных и политико-психологических исследований Института социальной та политической психологии

Секція № 2. Фундаментальні та прикладні психолого-історичні дослідження в загальній, соціальній та етнічній психології.

Керівники:

Данилюк І.В. - доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Подшивалкіна В.І. - доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедрою соціальної і прикладної психології Інституту математики, економіки та механіки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лозова О.М. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Інституту психології і соціальної педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Тема № 1 ПСИХОДИНАМІЧНА ГУМАНІСТИЧНА ПОЗИТИВНА ПСИХОТЕРАПІЯ: ПОЧАТКИ СПРОБ ВПРОВАДЖЕННЯ ПІДХОДУ У НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ніздрень О. А. - Науковий співробітник лабораторії соціальної психології особистості Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, Київ, Україна, слухач Вісбаденської академії Позитивної Психотерапії

Тема № 2: ДОСВІД ДИДАКТИЧНОГО АНАЛІЗУ РУДИМЕНТІВ ІСТОРИЧНИХ ТИПІВ БУДЕННОЇ СВІДОМОСТІ

Лозова О.М. - доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, Київський університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна

Тема № 3:МЕНТАЛІТЕТ ЯК ПРОВІДНА ЕТНОПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Данилюк І.В.- доктор психологічних наук, професор, декан факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ

Гресько В. В. - аспірант кафедри загальної психології факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ

Тема № 4: ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПРИМЕНЕНИЯ

ПРОЕКТИВНЫХ МЕТОДОВ

Родина Н.В. - д. психол. н., профессор, заведующая кафедрой дифференциальной и специальной психологии, Одесский национальный

Вигдорчик М.И.- к.мед.н., психолог компанії Укртехинвестгаз,
руководитель Consul Grup,

Бирон Б.В.- к.психол.н., старший преподаватель кафедри
дифференціальної і спеціальної психології Одеський національний
університет імені І. І. Мечникова

**Тема № 5: ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕТНІЧНОЇ СВІДОМОСТІ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ**

Музиченко І.В.- кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної
психології Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна.

Олійник Н.Т. - студентка 7 курсу спеціальності «Практична психологія»
Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна.

**Тема № 6: ПОЗИТИВНА ПСИХОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ДІАГНОСТИКИ
ОПТИМІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ**

Ханецька Н. В. - кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної
психології та педагогіки Хмельницького національного університету, член
Всесвітньої Асоціації Позитивної психотерапії

**Тема № 7: ФАКТОРНІ МОДЕЛІ ІНФАНТИЛЬНИХ ПРОЯВІВ
ОСОБИСТОСТІ**

Форманюк Ю.В. - здобувач кафедри загальної психології та психології
розвитку особистості ОНУ імені І. І. Мечникова

**Тема № 8: ЧИННИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ В СТРУКТУРІ
СТРАТЕГІЙ ЖИТТЄВИХ ВИБОРІВ ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Сербін-Жердецька І.А. - кандидат психологічних наук, ст. психолог відділу
психологічного забезпечення Головного управління Національної поліції
України в Одеській області м. Одеса.

**Тема № 9: ОСОБЛИВОСТІ ПАСІОНАРНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Васютинська О.Г.- кандидат психологічних наук, начальник відділу
психологічного забезпечення Головного управління Національної поліції
України в Одеській області, Одеса.

**Тема № 10: ФАКТОРНІ МОДЕЛІ ОСОБИСТОСТІ ІЗ ВІДЧУТТЯМ
ОСОБИСТІСНОЇ БЕЗПЕКИ/НЕБЕЗПЕКИ**

Бабій О. І. - аспірант кафедри загальної психології та психології розвитку
особистості Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

**Тема № 11: ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОЇ
МОЛОДІ**

Жигалкіна (Лебедева) Н. В. - директор центру підтримки успішних
відносин «ВМЕСТЕ».

**Тема № 12: ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДМЕТНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ
ВИКЛАДАЧІВ ВНЗ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ**

Мамічева О.В.- доктор психол. наук, професор, декан факультету
спеціальної освіти Донбаського педагогічного інституту(м.Слов'янськ)

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕТНІЧНОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Музиченко І.В.

кандидат психологічних наук

доцент кафедри практичної психології

Київського університету імені Бориса Грінченка, м.Київ, Україна

Олійник Н.Т.

студентка 7 курсу спеціальності «Практична психологія»

Київського університету імені Бориса Грінченка, м.Київ, Україна

Однією з малодосліджених тем в українській етнопсихології є етнічна свідомість сучасного населення, велику частину якого становить молодь. Важливість досліджуваної проблеми обумовлюється значною роллю, яку відіграє молодь у житті українського суспільства на сучасному етапі. Процеси, які розгортаються в сучасній Україні, характеризуються значними трансформаціями, змінами як у соціальній та етнічній структурі населення, так і в ментально – ціннісних настановах громадян. У такій складній ситуації принципово важливою є та позиція, яку займає інтелектуальна еліта країни, а також сучасна молодь, що долучається до економічного, культурного та політичного життя держави.

Отож метою нашого дослідження було здійснення емпіричного дослідження структурних компонентів етнічної свідомості (емоційно-оціночного, когнітивного та поведінкового) студентської молоді.

Для визначення рівня вираженості емоційно – оціночного компонента було використано Діагностичний тест відносин Солдатової Г. - оригінальна модифікація методу семантичного диференціала, розроблена для дослідження емоційно-оціночного компонента етнічної свідомості. Методика широко використовується у дослідженнях міжетнічних і міжособистісних відносин, а також етнічної толерантності. В основу методики покладена ідея про те, що одні і ті ж якості, приписувані як собі, так і іншим людям, можуть інтерпретуватися по-різному: позитивні якості своєї групи (наприклад, "ми - економічні, бережливі") можуть сприйматися як негативні в іншій ("вони - жадібні, скупі").

Методику Фінні Дж. використано для дослідження рівня вираженості когнітивного компонента. Для визначення рівня прояву (високий, середній, низький) когнітивного компонента етнічної свідомості необхідно підрахувати загальну кількість балів.

Рівень сформованості поведінкового компонента визначався за допомогою опитувальника Наливайка Т., який визначає громадянські та антигромадянські якості особистості.

Статистичний аналіз даних здійснювався за допомогою комп'ютерного пакету статистичних програм SPSS.

Дослідження було проведено серед студентів четвертого курсу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника філософського факультету спеціальності «Психологія». У дослідженні брало участь 30 студентів віком 19-22 років.

За результатами дослідження було встановлено, що рівень вираженості емоційно – оціночного компонента етнічної свідомості у 10 % опитуваних на високому рівні, середній рівень вираженості з перевагою до позитивного полюсу оцінки якостей мають 80 % опитуваних, рівень вираженості нижче середнього рівня з перевагою до негативного полюсу оцінки якостей (амбівалентності) у 10 % опитуваних. Високий рівень сформованості когнітивного компонента етнічної свідомості спостерігається у 84 % опитуваних, середній рівень сформованості у 10 % опитуваних і у 6 % низький рівень сформованості когнітивного компонента етнічної свідомості. Рівень прояву поведінкового компонента етнічної свідомості у 23 % опитуваних на високому рівні, у 74 % на середньому рівні і у 3 % опитуваних на низькому рівні прояву поведінкового компонента етнічної свідомості. Результати дослідження вказують на сформованість уявлення у більшості

опитуваних про себе як про частину свого етносу, приналежність себе до етносу та позитивне ставлення до себе як до представника свого етносу .

Також було встановлено, що серед дівчат інтенсивність прояву досліджуваних компонентів вища, що вказує на вищий рівень сформованості у дівчат етнічної свідомості. Застосування статистичних розрахунків показало , що гендерна відмінність має місце лише при прояві поведінкового компонента етнічної свідомості, і відсутня при вираженості когнітивного та емоційно-оціночного компонента.

Застосування кореляційного аналізу довело, що досліджувані нами компоненти етнічної свідомості мають значимі прямі взаємозв'язки. А статистична обробка даних показала, що гендерні відмінності мають місце тільки при формуванні поведінкового компонента етнічної свідомості.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у визначенні чинників формування етнічної свідомості та з'ясуванні структури етнічної свідомості української молоді.